

SZAKDOLGOZATI ÖSSZEFOGLALÁS

Hallgató neve: Nagy Erik
Neptun kódja: EITTSY
Munkarend: Levelező
Szak/specializáció: Gazdaságinformatika / Logisztikai informatikus

Értesítési címe: 1105 Bp. Kőrösi Csoma Sándor út 35-37, 4/47
Telefon (mobil): 06307259470
e-mail címe: nagyerik111@gmail.com

A szakdolgozat címe: Kriptoaluta és NFT csalások.
Veszélyek és megelőzési stratégiák.

A szakdolgozat készítésének helye:

Vállalat neve: DFT Hungária Zrt.
Vállalat címe: 1135, Bp. Szegedi út 54, 1.em, 1.ajt
Külső konzulens
Neve, beosztása: Fülöp Csaba, Informatikai igazgató
E-mail cím, csaba.fulop@dft.hu
telefonszám: 06203399043

ÖSSZEFOGLALÁS

Dolgozatom elején röviden szót ejtettem az első kriptovalutáról valamint NFT-ről. Leírtam saját tapasztalataimat a témával kapcsolatban, milyen csalásokkal és hol találkoztam. Két hipotézist vetettem fel:

H1: A kriptovaluta és NFT felhasználók legalább 80%-át megpróbálták már átverni.

H2: A kriptovaluta és NFT felhasználók legalább 40%-a veszített valamilyen pénzeszeget csalásokból kifolyólag.

A kutatás során primer és szekunder adatokat használtam. Az információkat folyóiratcikkekből valamint megbízható weboldalakról gyűjtöttem. Kvantitatív kutatás során kétnyelvű kérdőívet készítettem, melyet próbáltam olyan emberekhez eljuttatni, akik releváns ismeretekkel rendelkeznek az adott témában.

A második fejezet két nagyobb részre osztható, melyben kicsit részletesebben bemutattam a Bitcoin, Ethereumot és BNB-t. Ezen valuták mindegyike saját blokkláncon fut. A fejezet második részében pedig három NFT kollekciót ismertettem, úgymint a Bored Ape Yacht Club, CryptoPunks és Mutant Ape Yacht Club. Ezen gyűjtemények NFT-k tekintetében a legismertebbek és legnagyobbak közt helyezkednek el, valamint egységesen az Ethereum blokkláncon futnak.

A következő fejezet három nagyobb részből áll. Először a centralizált váltók kerültek bemutatásra, ismertettem, hogy ezen platformok használatához regisztrációra, valamint ügyfélazonosításra van szükség. A tárcánk kulcsa nem nálunk van, emiatt nem rendelkezünk teljeskörűen befektetésünk fölött. Abban az esetben, ha a cég fizetéseképtelenné válik, valószínűleg az eszközeinket sem fogjuk tudni átutalni egy másik helyre. Két nagyobb centralizált váltóról írtam dolgozatomban, a Binance-ről és a Coinbase-ről. Ezek után a Decentralizált váltók előnyeit és hátrányait mutattam be. Ezen platformokon nincs szükség sem regisztrációra, sem ügyfélazonosításra. Ilyen például a két legelterjedtebb váltó: a PancakeSwap, amely BSC láncon, és a UniSwap, mely Ethereum láncon működik. Mivel kutatásomban NFT-k is helyet kaptak, így két NFT piactér is említésre került. Az OpenSea és a Magic Eden.

A negyedik fejezetben különböző átverési típusokat mutattam be. Ismertettem a Ponzi- és piramis-séma közötti hasonlóságokat és különbségeket, a hamis ICO és NFT értékesítéseket, ahol megjegyeztem, hogy az ICO piac nagyjából 40%-a átverés. Szó volt az adathalászatról (phishing) és NFT hamisításokról, ahol például hoztam a CryptoPunks és COVIDPunks közötti kapcsolatot. Legismertebb esetekkel kapcsolatban a BitConnect és OneCoin került elsőként bemutatásra, melyek Ponzi-sémájú csalások voltak, és több milliárd dolláros kárt okoztak ügyfeleiknek. Ezek után következett a SQUID token, az Evolved Apes, Bored Bunny és Iconics NFT kollekciók ismertetése, melyek mindegyike „rug pull”-al, és a csapat eltűnésével végződött.

A következő fejezetben az általam készített kérdőíves kutatás kérdéseit tárgyaltuk meg. Összesen 114 válasz érkezett, melyekből 94 volt releváns a dolgozat szempontjából. A résztvevőknek 18 kérdésre kellett válaszolniuk, melyből az utolsó opcionális volt, ahová rövid, szöveges választ lehetett írni. Próbáltam felmérni a felhasználó tapasztalati szintjét, hogy mióta foglalkozik a témával, az általa használt váltók és kriptotárcák típusát. A három legfontosabb kérdés a következők voltak: „Próbálták már csalók átverni?”, a „Verték már át csalók?” és az „Amennyiben igen, mennyi pénzt veszített összesen?” Ezen kérdésekre adott visszajelzések segítségével sikerült igazolnom az általam feltett hipotéziseket.

A hetedik fejezetben újra, részletesebben foglalkoztunk a már ismertetett csalásokkal, felhívtam a figyelmet jellegzetességeikre, valamint javaslatot tettem megelőzésükre, elkerülésükre. Az eddig bemutatott átveréseken kívül szó volt a zsarolólevelekről, zsarolóprogramokról, vágólap vírusokról. Egy folyamatábrán bemutattam, hogy milyen dolgokra érdemes figyelniük abban az esetben, ha nem szokványos levelet kapunk, annak érdekében, hogy elkerüljük az átverést. Röviden szót ejtettem a hardver tárcákról, melyek segítségével nagyobb biztonságban tárolhatjuk digitális eszközeinket.

Végül az utolsó fejezetben összefoglaltam a dolgozat fő pontjait, valamint leírtam véleményemet a csalások elterjedésének lehetséges okairól.